

Skördetröskan

Faktablad 8

Varje år, ofta mitt under den mest hektiska skördeperioden, brinner ett stort antal skördetröskor. Inte sällan skadas också den otröskade grödan på åkern, ekonomibyggnader och andra maskiner.

Av våra skadebesiktningar framgår att många av de brandskador som uppstår hade gått att förebygga. En skördetröskor är en avancerad maskin med många komponenter som är utsatta för brandrisk. I det här faktabladet tar vi upp hur du genom underhåll och skadeförbyggande åtgärder på din skördetröskor kan minska risken för skador.

Vanligaste brandorsakerna

- Kortslutningar i elledningar på grund av skadad isolering.
- Varmgång i lager på grund av att vatten trängt in vid högt trycksvättning eller på grund av bristande smörjning.
- Friktionsvärme i remskivor på grund av dåligt spända remmar.
- Värme från motor och avgasrör som tänder blandning av damm och olja i motorutrymmet på grund av bristande rengöring.

Ledningsförläggning

Elektriska ledningar ska skyddas mot mekanisk åverkan, höga temperaturer, driv- och smörjmedel, vatten och smuts samt i övrigt förläggas så att överledning och kortslutning förhindras.

Kabelgenomföringar, dragavlastningar, rörlig förläggning och övergångar ska vara utförda så att skada genom nötning inte kan uppstå.

Batteriets pluskabel ska skyddas i hela sin längd mellan batteri, huvudströmbrytare och startmotor. Generatorns B-pluskabel ska skyddas i hela sin längd. Övriga inte avsäkrade kablar, till exempel matarkablar till förvärmning eller reläbox, ska skyddas i hela sin längd.

Eventuell fast monterad hjälpstartkabel ska monteras via huvudströmbrytaren. Vid plusjordat system ska minuskabeln skyddas i hela sin längd mellan batteri, huvudströmbrytare och startmotor. Kablarna ska förläggas i för ändamålet avsett skyddshölje.

Elledning ska vara dimensionerad och avsäkrad med hänsyn till den belastning som kan uppstå.

I motorutrymmet får inte elledningar förläggas eller klamras direkt mot fordonets bränsle eller hydraulslangar.

Ledningar och ledningshärvor ska vara väl avlastade och får inte klamras på sådant sätt att isoleringen kan skadas. Klammer ska vara av isolerande typ.

Huvudströmbrytare

Alla skördetröskor ska vara utrustade med godkänd huvudströmbrytare. Huvudströmbrytaren ska placeras lättåtkomligt, på lämpligt ställe i eller utanför hytten.

För tröskor som utrustas med datautrustning och/eller komponenter som är inkopplade före manuell huvudströmbrytare rekommenderas att huvudströmbrytaren monteras med plusbrytning.

Observera att huvudströmmen alltid ska brytas när tröskan lämnas obemannad samt vid uppställning, reparation och rengöring.

Bränslesystem

Alla tröskor ska dessutom vara utrustade med avstängningsanordning för bränslesystem.

Batterier

Batterier ska vara ordentligt fastsatta och skyddade mot mekanisk överkan och kortslutning. Batteri ska alltid vara försett med polskydd och/eller skyddsmatta.

Motorutrymmet

Dammiga motorutrymmen utgör en stor brandfara. Särskilt farligt är det om det också läcker ut bränsle eller olja så dammet blir oljigt.

Gör dagligen rent motorutrymmet med tryckluft och se till att eventuella oljeläckage blir tätade. Kontrollera också att inga elledningar har lossnat så att de kan komma i kontakt med heta delar på motor och avgassystem.

Lager

Smörj alla lager som ska smörjas enligt anvisningarna i instruktionsboken. Kontrollera emellanåt också att lagren inte är onormalt varma då du nyss stannat tröskan.

Undvik högtryckstvätt vid rengöring, då vatten lätt kan tryckas in i lager och hydraulkolvar som sedan rostar och skär.

Oljeläckage

Se till så att inte bränslerör, oljeslangar och hydraulkolvar läcker. Vid bränder på skördetröskor visar det sig att läckande oljor som blandas med damm och agnar gör branden mycket svårbekämpad.

Brandsläckare, Automatiskt Släckanläggning

- På skördetröska, ska det finnas två handbrandsläckare av klass 43A 233B C* minst 6 kg enligt SS-EN 3. En av handbrandsläckarna ska kunna nås från marken.
- På skördetröska levererad efter 2017-04-01 ska det finnas fast monterat släcksystem utan automatisk motoravstängning samt två handbrandsläckare av klass 43A 233B C minst 6 kg enligt SS-EN 3.
- Släckare i klass 43A 233B C får ersättas med släckare i klass 43A 233 B. Handbrandsläckare behöver inte uppfylla klass C för gasbrand om det inte är aktuellt att släcka en sådan brand.

*Handbrandsläckare med klass 34A 233B C får användas på maskiner levererade före 2021-10-01.

Brandskyddskontroll

Nylevererad från och med 2017-04-01

Funktionskontroll av släckanläggningen inklusive brandskyddskontroll ska utföras enligt anläggningens eller kravställarens anvisning minst en gång per år.

Nylevererad före 2017-04-01

Kontroll ska utföras årligen enligt checklisten*. Ägaren eller gårdens personal kan själva utföra kontrollen.

Protokoll och checklistor ska sparas i minst fem år.

*Se faktablad 25 Brandskyddskontroll för traktorer och motorredskap.

Remmar

Den friktionsvärme som uppstår då remmar slirar kan lätt skapa brand. Se därför till att alla remmar är spända och byt skadade remmar.

Allmänt

Ta för vana att minst en gång per dag blåsa ren hela tröskan med tryckluft. Man minskar då brandrisken samtidigt som det är lätt att komma på eventuella fel, som i ett tidigt skede ofta är lättlagade. Är man långt från gården kan en lövblås användas för att blåsa rent.

Vinteruppställning

Efter trösksäsongen är det viktigt att göra ren tröskan och därefter låta alla luckor stå öppna över vintern. Då är det mindre risk att rättorna håller till inne i tröskan och gnager sönder elledningar och gummimattor.

Om du använder högtryckstvätt vid rengöring av tröskan, var noga med att aldrig spruta mot lager och hydraulkolvar. Använd istället tryckluft för att undvika att få in vatten.

Byt också motorolja och montera av batteriet före vinteruppställning.

Har du frågor?

Kontakta oss om du vill veta mer om skördetröskor. Vi lämnar gärna råd om skadeförebyggande åtgärder som kan förbättra säkerheten för människor, djur och egendom i din verksamhet. Mer information hittar du på vår webbplats.

Länkar

Faktablad/Checklista

Brandskyddskontroll för traktorer och motorredskap
lansforsakringar.se/stockholm/foretag/forsakring/forebygga-skador/pa-garden/faktablad-lantbruk/

SBF127/Checklista

Trafikförsäkringsföreningen TFF
tff.se/su/Skadeforebyggande/Brandskydd/Protokoll/

Lantbrukets Brandskyddskommitté LBK

brandskyddsforeningen.se/lbk/lbk-parmen/

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 040-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00